

Nieuwsbrief

Stinzentuin Mildenburg

Vrijwilligers Zuid-Hollands Landschap

Juli 2024 - No 2

Heksenkruid(en)

Inschrijven: [Inschrijven voor de gratis nieuwsbrief](#)

Nieuwsbrief van de "Werkgroep Stinzentuin Mildenburg"

Vrijwilligers van het Zuid-Hollands Landschap

O.l.v. René Vervoort en bestaat verder uit

Erik de Boer, Corrie Engelblik, Tienieke Bosker en Peter Moree

Nieuwsbrief Stinzentuin Mildenburg

Redactie: Jan Engelblik

Foto's: Jan Engelblik

Website: www.stinzentuin-mildenburg.nl

Contact: webmaster@stinzentuin-mildenburg.nl

Uitschrijven: [Uitschrijven van de nieuwsbrief](#)

"Stinzentuin Mildenburg" - bij de ingang van het Mildenburger Bos aan de Donselaer - Oostvoorne

Groot Heksenkruid

Circaea lutetiana

Bloeitijd: juni tot september

Groot Heksenkruid - Geen echte stinzenplant, maar hij komt in onze stinzentuin veel voor. Het is een plantensoort uit de teunisbloemfamilie (onagraceae)

Het is een in loofbossen veelvuldig voorkomende meerjarige plant

(schaduwflora) De plant heeft ondergrondse uitlopers. De vruchten zijn klitvruchten die aan langslopende dieren blijven hangen.

Heks

Het woordt heks komt van het Middelhoog Duits "Hecse".

Met name in het christendom werd hekserij vaak in verband gebracht met het hebben van een kwaadaardige geest. In Oudewater staat dan ook de "Heksenwaag" waar gemeten werd of de "heks" wel een menselijk gewicht had. Zo

niet, dan zag het er voor de "gewogene" niet best uit..... het wegen in Oudewater ging echter altijd eerlijk. In andere, niet westerse culturen, vervulden tovenaars of sjamanen veelal een belangrijke sociale rol. Volgens de overlevering wordt heksenkruid gebruikt door heksen en kruidenvrouwen vanwege de hallucinogene werking, maar ook vanwege de verdovende en geneeskrachtige eigenschappen.

De historie van het Heksenkruid: *Circaea lutetiana*

Circaea komt van *Circe*, een tovenares uit de Griekse mythologie. Zij was de dochter van de zonnegod *Helios*, was een nimf en hekserij was haar specialiteit. Naar overlevering woonde zij op de berg *Circeo* op het eiland *Aeaea*. *

Eurylochos ziet op de berg rook en klimt met zijn mannen de berg op. Onderweg komen zij zeer tamme beesten tegen.

In haar hut verandert *Circe* de mannen van *Eurylochos* in varkens die hun mensenverstand behouden. *Eurylochos* ervaart dat zijn mannen de hut niet meer uitkomen en waarschuwt *Odysseus*. Deze beklimt de berg en komt de god *Hermes* tegen, die hem een toverkruid geeft om hem te beschermen tegen *Circe*. Hij is dus beschermd en dwingt *Circe* de mannen weer terug te toveren.

*Mythisch eiland

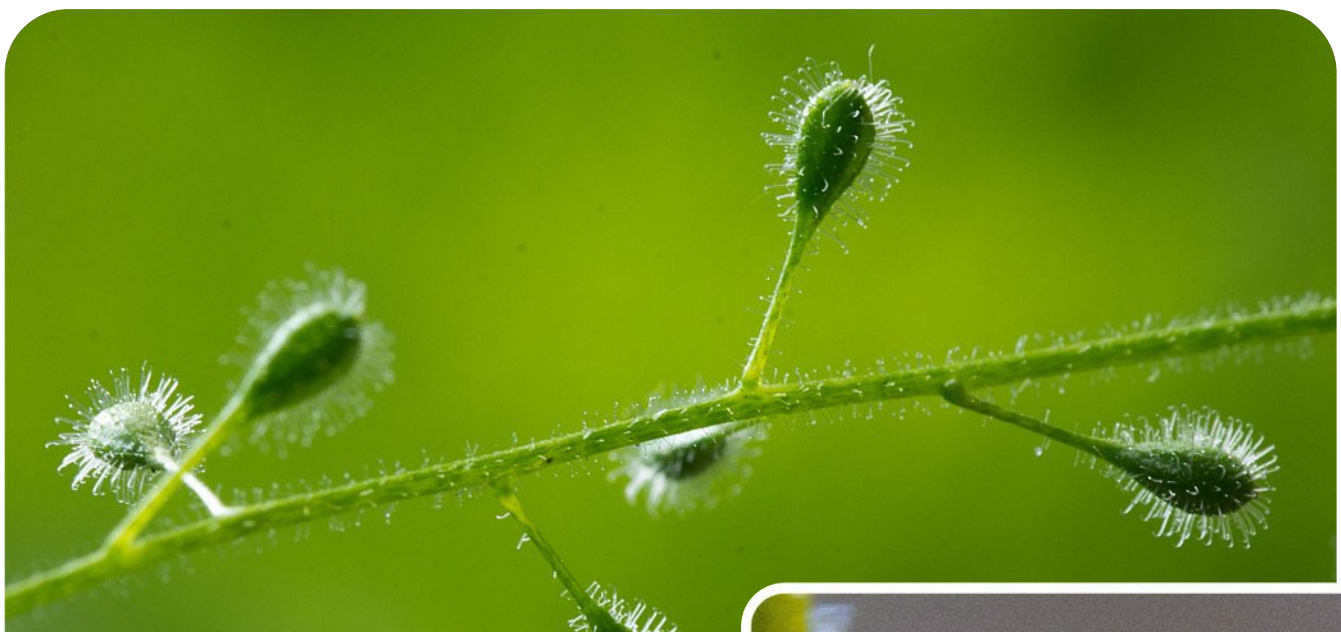
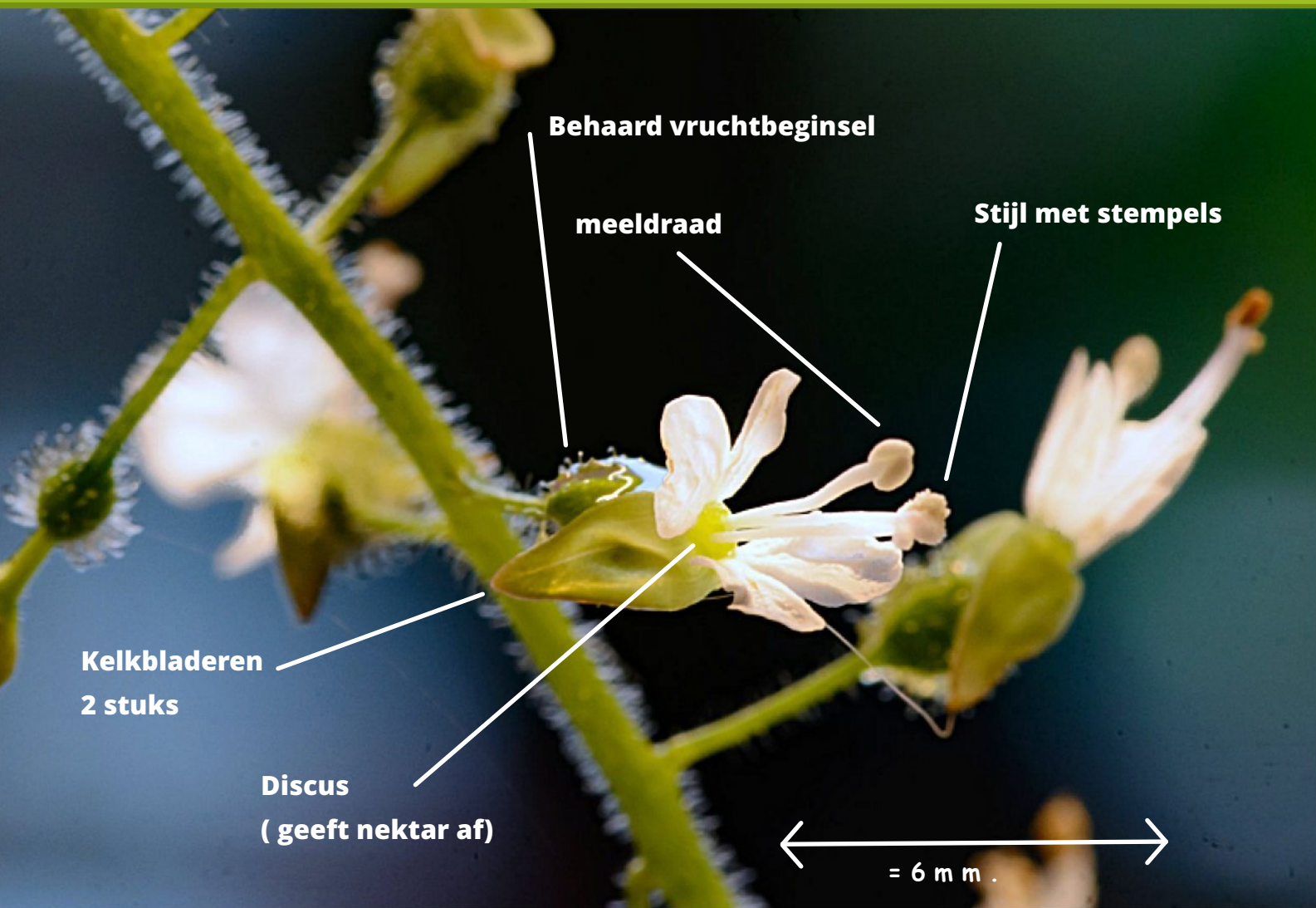

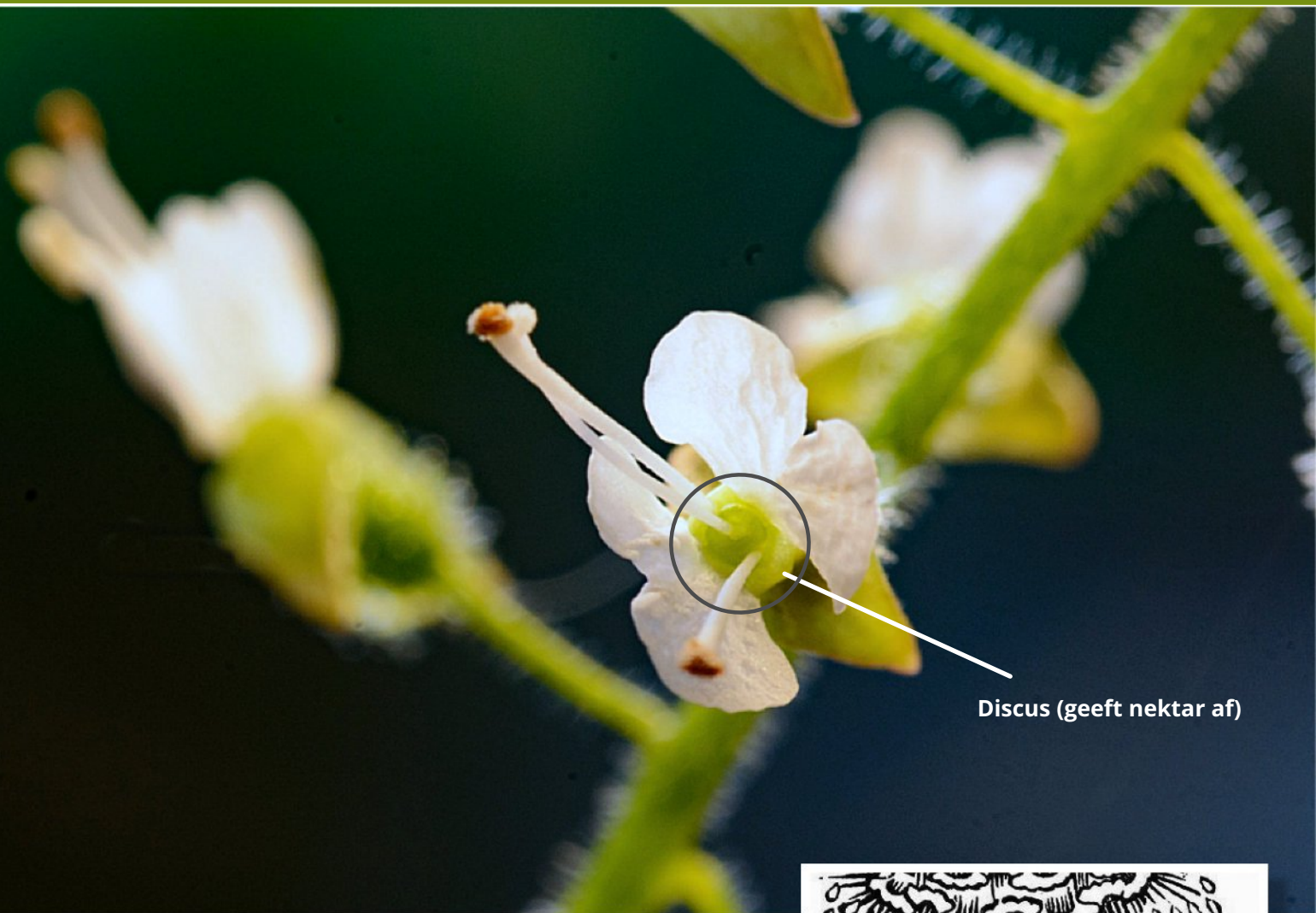
Het wordt echter een lovestory

Circe wordt verliefd op *Odysseus* en baart hem 3 zonen. *Agrios*, *Latinus* en *Telegonus* welke later koning der Etrusken wordt.

Circe door John William Waterhouse

Discus (geeft nectar af)

Heksenkruiden

Heksenkruid maakt deel uit van een groep die men Heksenkruiden noemt, welke vaak giftig zijn. Naast het hierboven besproken heksenkruid waren er nog veel andere heksenkruiden in gebruik. Van deze planten werd o.a. heksenalf gemaakt volgens een geheim recept. De zelf werd gebruikt op de oksels, de liezen, de slapen en het voorhoofd. De gebruikers raakten vaak in een toestand van verdooving, dan wel in trance.

Er zijn vele heksenkruiden:

Alruin (bekend o.a. uit de Harry Potterboeken), **Amandelwolfsmelk** (zeer giftige zaden), **Bilzekruid** (of dolkruid), **Bitterzoet** (gebruikt in de farmacie voor huidandoeningen), **Doornappel** (In India en Z.-Amerika beschouwd als heilige plant, giftig/bewustzijnsverruimend), **Gewone Duivelkervel**, **Heggenrank** (gebruikt tegen hoest), **Heksenkruid**, **Jacobskruid** (zou door elfen worden

Het mengen van kruiden - Houtsnede uit 1489
Kunstenaar onbekend

gebruikt), **Klaproos/Papaver** (Codeïne/Morfine), **Kerstroos** (Alle delen zijn giftig voor de mens), **Maretak** (eten van de bessen kan tot epileptische verschijnselen leiden), **Gele monnikskap** (gebruikt door Galliërs voor pijlgif), **Sint Janskruid**, **Slaapmutsje** (werd door Indianen gebruikt als medicijn), **Sleutelbloem** (gebruikt als thee), **Stinkende Gouwe** (tegengaan van lichaamsbeharings), **Vingerhoedskruid** (Elfen dragen de vingerhoed als hoofddeksel), **Wolfskers** (zeer giftig, bevat atropine vergelijkbaar met doornappel)

Maar als er gif in het spel is dan moet je ook de afweerkruiden kennen,,,,,,

Afweerkruiden o.a.

Blauwe knoop (werd gebruikt bij pest en pokken), **Boerenwormkruid** (afweer tegen spoken, hekserij en onweer), **Duizendblad** (onder de drempel van je huis gaf het bescherming tegen spoken en de duivel), **Duizendguldenkruid** (Bescherming tegen een lege portemonnee) (!), **Echte Kamille** (Heksenverjager), **Herfsttijloos** (gebruikt tegen geelzucht), **Klavertje vier** (geluksbrenger), **Knoflook** (Bacteriedodend, bescherming tegen vampiers), **Lijsterbes** (behekste paarden werden in toom gehouden met een zweep van lijsterbeshout), **Sint-Janskruid** (antidepressiva), **Gewone vlier** (in Midden-Europa hangen (hingen?) jonge meisjes in de nacht van 21 juni een bloeiende vlierbloesem achter het bed, hierdoor zal hun toekomstige echtgenoot zich in hun droom openbaren)

Heksenkruid.....

Kortom, een vrij onopvallend plantje, waar een heleboel over te vertellen valt.

